

08.12.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**8 Aralık 2020
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

8 Aralık 2020 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Adalet Bakanlığı Memur Sınav, Atama ve Nakil Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ankara Medipol Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

KURUL KARARLARI

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 03/12/2020 Tarihli ve 9745 Sayılı Kararı
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 03/12/2020 Tarihli ve 9754 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 9/9/2020 Tarihli ve 2016/10891 Başvuru Numaralı Kararı

Tarımın sorunları Beştepe’de

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarım ve hayvancılıktaki sorunların çözülmesi konusunda Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'ye çalışma yapılması talimatı verdi.

Ali Ekber YILDIRIM

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin geçtiğimiz günlerde düzenlediği Türkiye Ekonomi Şurası'na, tarımda yaşanan sorunlar damgasını vurdu. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a tarımsal destekler, hayvancılık, süt ineklerinin kesilmesi, yem fiyatlarındaki aşırı artış, et, süt, girdi fiyatlarındaki artışlar, sulama yatırımları, sözleşmeli üretim gibi birçok konuda yaşanan sorunlar ve neler yapılması gerektiği tek tek anlatıldı. Anlatılanlar bir rapor olarak da sunuldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hayvan kesiminden haberi olduğu, yem sorununu çözmek gerektiğini ifade ettiği ve bu konuda Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'ye çalışma yapılması için talimat verdiği öğrenildi. Pandemiyle birlikte önemi daha da artan tarım ve gıdada sorunların öncelikle çözülmesi gerekiyor. İşe, çiftçinin traktörüne ve hayvanına uygulanan haciz işlemleri durdurularak başlanabilir. Tarımda yaşanan sorunlar öyle boyutlara geldi ki, çiftçiler, üretenler kadar, bu ürünlerin ticaretini yapan, işleyen, hammadde olarak kullanan tüccar, sanayici, ihracatçılar da olumsuz etkileniyor. Bu nedenle ziraat odalarından çok, özellikle ticaret borsaları tarımın sorunlarını daha çok dillendirmeye başladı. Birkaç ziraat odası dışında çiftçinin sorunuyla ilgilenen de yok doğrusu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) geçtiğimiz günlerde düzenlediği, Türkiye Ekonomi Şurası'na Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu katıldı.

Ekonomi Şurası'na tarımda yaşanan sorunlar damgasını vurdu. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a tarımsal destekler, hayvancılık, süt ineklerinin kesilmesi, yem fiyatlarındaki aşırı artış, et, süt, girdi fiyatlarındaki artışlar, sulama yatırımları, sözleşmeli üretim gibi birçok konuda yaşanan sorunlar ve neler yapılması gerektiği tek tek anlatıldı. Anlatılanlar bir rapor olarak da sunuldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'a iletilen sorunların başında hayvancılık sektöründe özellikle yem fiyatlarının yüksek, süt fiyatlarının ise bir yıldan beri sabit olması nedeniyle süt ineklerinin kesimi oldu. Yapılan konuşmalarda, artan maliyetler ve fiyatların düşüklüğü nedeniyle besi ve süt üreticilerinin ciddi sıkıntılar yaşadığı, süt fiyatlarının litre başına bir an önce en az 3 liraya, çıkarılması, devletin verdiği destekleme priminin artırılması, çiğ süt referans fiyatlarının da 3 veya 6 aylık periyotlarla belirlenmesi gerektiği ifade edildi.

Kur artışına bağlı olarak besicilikte meydana gelen girdi maliyetlerinden dolayı kırmızı et ve süt üreticilerinin zor duruma düştükleri, artan maliyetleri ürün fiyatlarına yansıtamadıkları, kesilen süt hayvanları nedeniyle hayvan sayısının her geçen gün azaldığı dile getirildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hayvan kesiminden haberi olduğunu belirterek yem sorununu çözmek gerektiğini ifade ederek bu konuda Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'ye çalışma yapılması için talimat verdiği öğrenildi. Tarım destekleri artırılsın ve zamanında ödensin

Türkiye Ekonomi Şurası'nda dile getirilen bir başka önemli konu ise tarım destekleri oldu. Konuşmacılar tarımsal desteklerin artırılması ve zamanında ödenmesinin önemine vurgu yaparak özetle şu görüşleri dile getirdi: "Döviz kurunda yaşanan artış nedeniyle tarım ve hayvancılık sektörlerinde girdi maliyetleri çok yükseldi. Özellikle

mazot ve gübredeki maliyet artışını çiftçiler ürün fiyatlarına aynı oranda yansıtamıyor. Tarım ve hayvancılıkta üretimin sürdürülebilmesi için destek primlerinin, üreticinin zarar etmesini engelleyecek bir oranda olması ve zamanında ödenmesi gerekiyor. Tarımsal makine ve teçhizat desteği devam etmeli. Ürünlerin niteliği belirlenip, desteklerin ona göre ürün bazlı veya alan bazlı verilmesi, desteklerin amacına ulaşması sağlanmalı. Tarım destekleri tapu sahibine değil, araziyi işleyen çiftçiye verilmesi üretim miktarının ve kalitesinin artması sağlanabilir.”

Tarımsal üretimin, verimliliğin, kalitenin artırılması, dışa bağımlılığın azaltılması için daha fazla alanın sulanması için tarımsal sulama yatırımlarına hız verilmesi ve yarım kalan yatırımların tamamlanmasını isteyen konuşmacılar, suyun verimli kullanılması için açık kanal ve kanaletlerden oluşan sulama sistemlerinin kapalı sisteme dönüştürülmesini talep etti.

Çukurova, Edirne, GAP başta olmak üzere birçok bölgede başlanan ancak tamamlanmayan sulama yatırımlarının bitirilerek devreye alınması ile tarımsal üretimin artacağı ifade edilen toplantıda baraj ve sulama projelerinin bir an önce hizmete alınmasıyla tarımsal üretimde enerji maliyetlerinin azaltılacağı vurgusu yapıldı. Sözleşmeli üretim planlama ve dış ticaret Türkiye Ekonomi Şurası’nda Cumhurbaşkanı Erdoğan ve bakanlara sunulan bilgiler arasında sözleşmeli üretim konusunda yasal düzenlemelerin yapılması, sözleşmeli üretime özel destek sağlanması da yer aldı.

Gelecek yıllarda üretilmesi istenen tarımsal ürünlerin planlamasının önceden yapılmasına dikkat çekilen konuşmalarda, artırılacak üretimle gıda ve yem sanayinin hammadde ihtiyacının karşılanması, fiyat ve piyasa dengesinin sağlanması, yeterli tarımsal ve hayvansal üretim sağlandıktan sonra ihracatın artırılması üzerinde duruldu. Toplantıda, havayolu şirketlerince tarım ürünleri ihracatında birim başına kargo taşıma ücretlerinde indirim uygulanması ya da taşıma ücretlerinin belirli bir miktarı kamu tarafından desteklenmesi talep edildi.

Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Fas, Tunus gibi ülkelerin Türkiye’den yapılan ihracata ambargo uyguladıkları hatırlatılarak, bu ambargoların kaldırılmasına yönelik girişimde bulunulması istendi. Özetle, TOBB’un düzenlediği Türkiye Ekonomi Şurası’nda tarımın sorunları tek tek Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ilgili bakanlara

anlatıldı. Pandemi süreci ile birlikte önemi daha da artan tarım ve gıdada sorunların öncelikle çözülmesi gerekiyor. Çiftçinin traktörüne, hayvanlarına uygulanan ve üretim aracını elinden alan haciz işlemlerinin derhal durdurularak işe başlanmalı. Üretim maliyetlerini düşürecek, çiğ süt ve kırmızı et başta olmak üzere tarım ürünlerinin değerinde satılması, sulama yatırımlarına hız verilerek üretimin artırılması ve en önemlisi çiftçinin para kanacağı ve üretime devam edeceği bir ortamın sağlanması gerekir.

Çiftçi borçları yapılandırılsın

Cumhurbaşkanı Erdoğan'a sunulan talepler arasında çiftçilerin kredi borçlarının yapılandırılması da yer aldı. Konuşmalarda çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının yapılandırılması gerektiği belirtilerek ayrıca fırtına, hortum ve dolu gibi doğa olaylarından etkilenen Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı tüm çiftçilerin TARSİM'in tarım sigortalarından yararlandırılması istendi. Ayrıca çiftçilerin kullandığı enerji bedellerinin aylık değil mahsulden mahsule yılda iki defa fatura edilerek ödenmesi, tarıma dayalı enerji bedellerinde indirim yapılması da dile getirildi.

Devlet ve market zincirlerinin yarattığı haksız rekabet

TOBB tarafından düzenlenen Ekonomi Şurası'nda dile getirilen en önemli konulardan birisi de kamuya ait kurumların ve en küçük beldelere kadar ulaşan zincir (indirim) marketlerin haksız rekabet yarattığı iddiası oldu. Konuşmacılar, en küçük beldelere kadar ulaşan zincir (indirim) marketlerin, esnaf ve tacirlerin işletmelerini kapanma noktasına getirdiğini, perakende ticaretin, yerel tacirleri koruması amacıyla yeniden düzenlenmesini istedi.

Ayrıca kamu kurumlarının özel sektör ile rekabet eder şekilde ticari faaliyetlerde bulunmasını eleştiren konuşmacılar, buğday, ayçiçeği, yem bitkileri gibi şeker pancarının da destekleme kapsamına alınmasını istedi. Tarım ve hayvancılık sektörüne uygun sosyal güvenlik sisteminin hayata geçirilmesini de talep eden konuşmacılar, gıdada hile ve tağşiş, merdiven altı üretimin önüne geçilmesi için ciddi cezalar uygulanması gerektiğini dile getirdi.

Et ve Süt Kurumu'nun ürün yelpazesi genişliyor

Kurum, piliç etinden sucuk, salam, sosis ve piliç burgeri de tüketicilerin beğenisine sundu

Kırmızı et, tavuk ve şarküteriden oluşan 80'den fazla ürünü "Et ve Balık Kurumu" markası ile müşterilerine ulaştıran Et ve Süt Kurumu (ESK), piliç etinden sucuk, salam, sosis ve piliç burger üretimine başladı.

AA muhabirinin edindiği bilgiye göre, kırmızı ve beyaz et ürünlerinin piyasaya göre çok daha uygun fiyatlara satıldığı ESK mağazalarında yaklaşık 80 çeşit ürün tüketiciye sunuluyor.

Ürün yelpazesini genişletme yönünde çalışmalarını sürdüren Kurum, piliç etinden şarküteri ürünleri üretimi ve satışına başladı.

Piliç sucuk kilogramı 22,50 liradan, piliç sosis 19,50 liradan, piliç salam 19,50 liradan ve piliç burger 17,50 liradan satışa sunuldu.

Ayrıca, Ar-Ge çalışmaları sonucunda söz konusu ürünler arasına katılan et ve kemik suyu da tüketicilerden yoğun ilgi görüyor. 200 gramlık konserve kutularda sunulan et suyu 2 liradan, kemik suyu 2,5 liradan satın alınıyor.

ESK yaz döneminde de mangal sezonunun açılmasıyla müşterileri için mangallık gövde tavuk üretimine başlamıştı. Vatandaşlar, ESK'nin satış noktalarını ve ürün fiyatlarını kurumun internetten sayfasından da takip edebiliyor.

Etler uygun fiyatlarla tüketiciye ulaşıyor.

ESK Genel Müdürü Osman Uzun, yerli üreticiden satın aldıkları etleri uygun fiyata tüketiciye ulaştırdıklarını belirterek, amaçlarının hem üreticiyi hem tüketiciyi korumak olduğunu söyledi.

Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını döneminde de bir taraftan besicilere kombinalarda kesim hizmeti sunarken diğer taraftan üretime devam ettiklerine işaret eden Uzun, şunları kaydetti:

“Bugüne kadar ülkemizde et ihtiyacının karşılanması konusunda hiçbir sıkıntı yaşanmadı. ESK olarak raf ömrü uzun ürünler üreterek ve stok yönetimimizi pandemi koşullarına uygun planlayarak satışlarımızı sürdürüyoruz. ‘Et ve Balık Kurumu’ markalı ürün yelpazemizi her geçen gün geliştiriyoruz. Kaliteli ve lezzetli şarküteri ürünlerini tüketicilerimize çok uygun fiyattan ulaştırmaktan mutluluk duyuyoruz.” Uzun, yeni ürünler için Ar-Ge çalışmalarını sürdürdüklerini sözlerine ekledi.

Yemde büyük vurgun!

Çiftçi fiyatların artmasından dolayı hayvanına yedirecek yem bulamazken, birileri de yem üzerinden dünyalık heybelerini doldurmuşlar!

Tarım Kredi Kooperatiflerinin iştiraki olan ve eski milletvekillerinden Hasan Fehmi Kınay'ın Genel Müdürlük yaptığı Tarım Kredi Yem, büyük bir yolsuzluk iddiasıyla çalkalanıyor. Müfettişlerin yaptığı incelemelerde İzmir Bölge Birliğine bağlı Sarayköy Tarım Kredi Kooperatifi ile Denizli Yem Fabrikası arasında toplam 20 milyon liralık bir vurgun tespit edilirken, yaşanan skandal sır gibi saklanıyor. Denizli Yem Fabrika Müdürü Cem Karataş'ın sessiz sedasız görevden alındığı belirtilirken, Sarayköy Tarım Kredi Kooperatifi Müdiresi Gülşen Kocabaş'ın de geçici bir süreliğine açığa alındığı kaydediliyor.

YETİŞTİRİCİNİN YEM FİYATLARDAN MUZDARİP OLDUĞU BİR DÖNEMDE YEMDE BÜYÜK VURGUN

Yetiştirici ve üreticiler yem fiyatlarından dolayı ciddi bir mağduriyet yaşadığı bir dönemde, Tarım Kredi Kooperatiflerinin iştiraki olan Tarım Kredi Yem, büyük bir yolsuzluk iddiasıyla çalkalanıyor. Tarım Kredi Yem Denizli Şubesinde, bir ihbar üzerine yaklaşık iki aydır müfettişler tarafından yapılan incelemelerde başta zimmete para geçirme olmak üzere usulsüz nakliye faturaları, usulsüz bir şekilde hesaplar arası virman yapılması, stok hammaddelerinin isimlerinin ve fiyatlarının değiştirilmesi ve stok açıkları gibi birçok cürüm tespit edildi. Müfettişlerin tespitlerine göre,

vurgunun faturası 20 milyon lirayı bulurken, bunun 6 milyon lirasının fabrika ayağında geri kalanının da kooperatif ayağında yaşandığı yönünde ciddi tespitlerde bulundu.

MÜFETTİŞLER RAPORU MERKEZ BİRLİĞİNE SUNDU

Müfettişler, Tarım Kredi Yem Denizli Şubesi ile Sarayköy Tarım Kredi Kooperatifi ayağında işlenen yolsuzlukla ilgili olarak kapsamlı bir rapor hazırladığı ve bu raporu Merkez Birliğine teslim ettiği kaydediliyor. Merkez Birliğinin sunulan raporla ilgili nasıl bir karar vereceği ise merak ediliyor.

ARPAYI BUĞDAY İLE DEĞİŞTİRMİŞLER

Müfettişlerin tespitine göre, Denizli Yem Fabrikası Sarayköy Tarım Kredi Kooperatiflerinden arpa alıyor. Ancak arpa faturaları yemlik buğday diye değiştiriliyor. Yani fabrikaya birim fiyatı düşük olarak giren ürün fabrikadan birim fiyatı yüksek ürün olarak çıkıyor. Diğer yandan kayıtlarda görünmesine rağmen 2 bin ton arpanın ise stoklarda bulunmadığı tespit ediliyor.

YEMİN KALİTESİNİ TARTIŞMALI HALE GETİRİYOR!

Müfettişlerin söz konusu bu tespiti, Tarım Kredi Yem'in ürettiği yemi kullanan yetiştirici ve üreticileri de yakından ilgilendiriyor. Çünkü bu durum rasyon açısından büyük bir yolsuzluğu gündeme getirirken, yemin kalitesini de tartışmalı hale getiriyor.

İZMİR BÖLGE BİRLİĞİNİN YAŞANAN YOLSUZLUKTAN HABERİNİN OLMAMASI DİKKAT ÇEKİYOR!

Hammadde faturaları üzerindeki usulsüzlüklerin fabrika ile kooperatif arasında karşılıklı yaşandığı tespit edilirken, vurgunun büyük bir bölümünün kooperatif ayağına kesilmesi de dikkat çekti. Ancak Sarayköy Tarım Kredi Kooperatifinin Denizli Yem Fabrikasına aldığı ürünleri İzmir Bölge Birliğinin talimatıyla almasına rağmen, fabrika ile kooperatif arasında uzun bir süredir yaşanan yolsuzluğun İzmir Bölge Birliği tarafından bilinmemesi dikkat çekiyor.

YOLSUZLUK 2013'DEN BUYANA YAŞANIYOR ANCAK SON İKİ YILDA TAVAN YAPTI!

Müfettişlerin tespitlerine göre, Denizli Yem Fabrikası ile Sarayköy Tarım Kredi Kooperatifi arasındaki usulsüz işlemlerin 2013 yılından buyana yaşandığı ancak özellikle son 2 yılda tavan yaptığına dikkat çekiliyor. Müfettişlerin fabrika ayağında tespit ettiği 6 milyon liralık vurgunun büyük bir bölümünün son iki yıla ait olduğuna dikkat çekildi.

TARIM KREDİ YEM GENEL MÜDÜRÜ BİLGİ ÇIKMASINI İSTEMİYOR

Tarım Kredi Yem'in Genel Müdürü ve eski Kütahya Milletvekili Hasan Fehmi Kınay, Denizli Yem Fabrikasında müfettişlerin tespiti ile ortaya çıkan yolsuzlukla ilgili hiçbir bilginin dışarıya sızması için personeller üzerinde baskı kurduğu kaydedilirken,

kurumda iç denetim biriminin olmasına rağmen fabrikalarda denetimin yıllardır yaptırılmaması da dikkat çekiyor.

GÖREVDEN ALINAN FABRİKA MÜDÜRÜ 6 MİLYON LİRAYI BEN VEREYİM SAVCILİĞA VERMEYİN!

Müfettişlerin incelemelerinden sonra sessiz sedasız görevden alındığı iddia edilen Denizli Yem Fabrika Müdürü Cem Karataş'ın suçu tamamen kendi üstüne aldığı ve iddialara göre Tarım Kredi Yem'in üst düzey yöneticilerine, müfettişler tarafından tespit edilen 6 milyon lirayı vererek, kendisinin savcılığa verilmemesi yönünde talepte bulunduğu belirtiliyor. Kapalı kapılar arkasında bu iddianın dolaşması Tarım Kredi Yem'de yaşanan skandalın boyutunu gözler önüne serdi.

FABRİKA MÜDÜRÜNÜ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BU GÖREVE GETİRDİ

Diğer yandan Denizli Yem Fabrika Müdürü Cem Karataş'ın bu göreve Tarım Kredi Yem Genel Müdür Yardımcısı Doğan Erdoğan tarafından getirildiği belirtilirken, Cem Karataş ile Doğan Erdoğan'ın uzun yıllardır arkadaş oldukları ifade ediliyor.

GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DOĞAN ERDOĞAN'IN SATTIĞI 1.5 MİLYON LİRALIK YEMİN PARASI TAHSİL EDİLEMEDİ!

Tarım Kredi Yem Genel Müdür Yardımcısı Doğan Erdoğan'ın 2011-2014 yılları arasında Boğazlıyan Şube Müdürü iken yönetmeliklere aykırı bir şekilde 1.5 milyon liralık yem sattığı ve bu paranın hala tahsil edilemediği belirtilirken, söz konusu müfettiş incelemelerinde de Denizli Yem Fabrikasının laboratuvarlarını ailesine yakın firmalara kullandığı yönünde tespitlerde bulunulduğu ve bununla ilgili de ayrı bir rapor tutulduğu kaydediliyor.

ORTADA BÜYÜK BİR ORGANİZASYON VAR ANCAK FABRİKA MÜDÜRÜNÜN TEK BAŞINA SUÇU KABULLENMESİ DİKKAT ÇEKTİ!

Sonuç olarak Tarım Kredi Yem'in Denizli Şubesi ile Sarayköy Tarım Kredi Kooperatifleri arasında 2013 yılından buyana zimmete para geçirme başta olmak üzere fabrikaya giriş çıkışı yapılan ürünlerin faturalarının değiştirilmesi gibi geniş çaplı bir yolsuzluk tespit edilmesine rağmen sadece Fabrika Müdürünün suçu kabullenerek dosyanın kapatılmaya çalışılması dikkat çekiyor.

TARIM KREDİ YEM'İN YÖNETİM KURULU KAMUOYUNDAN SAKLANIYOR!

Denizli Yem Fabrikasında bütün bunlar yaşanırken, Genel Müdürlüğünü eski milletvekili Hasan Fehmi Kınay'ın yaptığı Tarım Kredi Yem'in yönetim kurulu üyelerinin kimlerden oluştuğunun kamuoyundan saklanması da manidar bulundu. Kurumun web sayfasında Yönetim Kurulunun kimlerden oluştuğunun bilgisine ulaşılamazken, sadece 'sayfa güncellenmektedir' uyarısı veriyor.

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu'ndan 'karantina' itirafı: Patronlar istedi

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, karantina süresinin 10 güne düşürülme nedeninin 'patronlar' olduğunu söyledi, ardından düzeltme açıklamasında bulundu.

Sağlık Bakanlığı, Covid-19'un yakın temaslılarında 14 gün olan karantina süresini 10 gün olarak değiştirdi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rıfat Hisarcıklioğlu, Sağlık Bakanlığı'nın yaptığı bu karantina değişikliğinin nedeninin 'patronlar' olduğunu söyledi, ardından düzeltme yaptı.

PATRONLAR İSTEDİ: KARANTİNA SÜRESİ DÜŞTÜ

Sağlık Bakanlığı'nın Covid-19 hastasının yakın temaslı kişilerin 8. günde iş başı yapmalarına dönük güncellemenin nedeni belli oldu. TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, karantina süresinin patronların isteği doğrultusunda 14 günden 10 güne düşürüldüğünü ve yakın temaslı kişilerin 8. günde işe dönüş yapmaları gerektiğini belirtti.

Rifat Hisarcıklıoğlu ✓
@RHisarciklioglu

Özelikle sanayi işletmelerimizde yaşanan sıkıntıları çözmek üzere Sağlık Bakanlığı Covid-19 yakın temasta 14 günlük karantina süresini 10 güne indirdi. PCR testi negatif çıkar ve semptom gelişmezse 7. günün sonunda karantina bitirilebilecek ve 8. günde işe dönüş sağlanabilecek.

"Özelikle sanayi işletmelerimizde yaşanan sıkıntıları çözmek üzere Sağlık Bakanlığı Covid-19 yakın temasta 14 günlük karantina süresini 10 güne indirdi" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "PCR testi negatif çıkar ve semptom gelişmezse 7. günün sonunda karantina bitirilebilecek ve 8. günde işe dönüş sağlanabilecek" ifadesini kullandı.

ARDINDAN DÜZELTME AÇIKLAMASI YAPTI

Hisarcıklıoğlu, bu açıklamasının ardından "Yanlış anlamayı düzeltmek istiyorum" diyerek bir paylaşım daha yaptı ve şunları kaydetti:

"Bilimsel çalışmalar doğrultusunda Amerikan Hastalık Kontrol Önleme Merkezi ve Avrupa Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi tarafından yapılan karantina süresi güncellemelerine Türkiye de uyum sağlamıştır. İş dünyasının talebi de bu yöndeydi."

Rifat Hisarcıklıoğlu ✓ @RHisarciklioglu · 14s

Yanlış anlamayı düzeltmek istiyorum. Bilimsel çalışmalar doğrultusunda Amerikan Hastalık Kontrol Önleme Merkezi ve Avrupa Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi tarafından yapılan karantina süresi güncellemelerine Türkiye de uyum sağlamıştır. İş dünyasının talebi de bu yöndeydi.

Vergi yapılandırma: Hangi borçlar yapılandırma kapsamında?

2020 yapılandırması geçtiğimiz haftalarda yürürlüğe girdi. Borç yapılandırma düzenlemesinin yürürlüğe girmesinin ardından vergi yapılandırması yapmak isteyenler, konuya dair detayları araştırmaya başladı. Bu süreçte en çok, "KYK borcu yapılandırma mümkün mü?", "Hangi borçlar yapılandırma kapsamında?" sorularına yanıt aranıyor.

Yapılandırma düzenlemesine dair detaylar merak ediliyor. KYK, borç ve vergi yapılandırma konularını kapsayan yapılandırma düzenlemesi Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yapılandırma milyonlarca vatandaşo ilgilendirirken, hangi borçların yapılandırma kapsamında olduğu araştırılıyor.

Yapılandırma düzenlemesine göre, vergi, prim borçları, köprü ve trafik cezaları yeniden yapılandırılacak ve borçlar 18 taksitle ödenebilecek. İşte 10 maddede yapılandırmaya dair merak edilenler...

1. Yapılandırmanın kapsamına hangi tür alacaklar girmektedir?

7256 sayılı Kanun kapsamında yapılandırmadan yararlanacak alacaklar şunlardır:

- Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergiler ve vergi cezaları ile bunlara bağı gecikme faizleri, gecikme zamları gibi fer'i alacaklar,

- İdari para cezaları,
- Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları,
- Sigorta primleri ve topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
- İl özel idarelerinin, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,
- Belediyelerce tahsil edilen bütün vergiler, vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacaklar,
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara, esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara, TÜRMOB'a, barolara, Türkiye İhracatçılar Meclisi ile ihracatçı birliklerine ait olan aidat ve diğer bazı alacaklar,
- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları'nın 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,
- KOSGEB tarafından kullandırılan ve uygunsuzluğu tespit edilmiş destek ödemelerinden kaynaklı olan alacaklar,
- Organize sanayi bölgelerine ve sanayi sitesi yapı kooperatiflerine kullandırılan kredilerden kaynaklı alacaklar,
- Vakıflar Genel Müdürlüğü ve mazbut vakıfların kira alacakları,
- Türk Standardları Enstitüsü'nün alacakları,
- İl özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin %50'sinden fazlası bunlara ait şirketlerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar hakkında

yaptıkları satış, irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan kullanım bedelleri ve hasılat payları alacakları,

· Kalkınma ajanslarının özel idareler, belediyeler ve sanayi odalarından olan alacakları.

6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunda öngörülen faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

17.11.2020 tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği halde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da yapılandırılabilir. Bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmayacak ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayın tarihi kabul edilecektir. Bu kapsamda yapılandırılan tutarların Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi halinde de vade tarihinde değişiklik yapılmayacaktır.

2- Hangi dönemlere ilişkin borçlar yapılandırmadan yararlanabilecektir?

Yapılandırmadan 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere ilişkin olan kamu borçları ile aynı tarihten önce kesilen cezalar girmektedir. 2020 yılı Ağustos ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta prim borçları da kanun kapsamındadır.

3- Yapılandırma kapsamında olmayan alacaklar nelerdir?

Yapılandırma kapsamına kesinleşmiş olan alacaklar girmektedir. Kanun, kesinleşmiş alacakları 31 Ağustos 2020 (bu tarih dahil) öncesindeki döneme ait olup 17.11.2020 tarihi (bu tarih dahil) itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacaklar olarak tanımlamıştır. Dolayısıyla, 31.08.2020 tarihinden sonraki dönemlere ait olan kamu alacakları ile idari para cezaları ile kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar yapılandırmadan

yararlanamayacaktır. Bu durumda, vergi incelemesinde olan mükellefler bu Kanun'dan etkilenmemektedirler.

Ayrıca, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanuna göre verilen idari para cezaları ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlarca (RTÜK, SPK, BDDK, BTK, KGK, KİK, KVKK, EPDK gibi) verilen idari para cezaları yapılandırma kapsamı dışında tutulmuştur. Bu durumda, koronavirüs tedbirlerine uymama nedeniyle düzenlenen idari para cezaları yapılandırmadan yararlanamayacaktır.

Ayrıca, Kanun kapsamına giren dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla 213 sayılı Kanun'un 15'inci maddesine göre mücbir sebep hâli ilan edilmesi nedeniyle beyanname verme ve ödeme süresi ertelenen vergilerden, ödeme süresinin son günü 2020 yılının Ekim, Kasım veya Aralık ayına tekabül edecek şekilde belirlenenler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmayacaktır. Diğer bir ifadeyle, koronavirüs nedeniyle ertelenen beyannameler kapsamındaki alacaklar da yapılandırma kapsamı dışında tutulmuştur.

5393 sayılı Kanun'un geçici 5'inci maddesi, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun geçici 3'üncü maddesi kapsamında uzlaşılan alacaklar ile 6552 sayılı Kanun'un geçici 2'nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılandırılan alacaklar yapılandırmadan yararlanamayacaktır.

4- Alacakların yapılandırılması nasıl olacaktır?

Kanuna göre, yapılandırılan alacakların asılları Yİ-ÜFE oranları dikkate alınarak hesaplanan bir faizle ödenirse, alacağa bağlı faiz ve cezaların silinmesi öngörülmektedir. Buna göre, kesinleşmiş alacakların yapılandırılmasında ödenecek ve tahsilinden vazgeçilecek tutarlar aşağıda yer alan tablodaki gibi olacaktır.

Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilmekte olan ve vadesi 31 Aralık 2014 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 17.11.2020 tarihi itibarıyla ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamına giren her bir alacağın türü, dönemi, asılları ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle tutarı 100 TL'yi aşmayan asli

alacakların ve tutarına bakılmaksızın bu asıllara bağı fer'i alacakların, aslı ödenmiş fer'i alacaklardan tutarı 200 TL'yi aşmayanların tahsilinden vazgeçilecektir.

5- Yapılandırma başvurusu ne zamana ve nereye yapılacaktır?

Borçlarını yapılandırmak isteyenlerin 31.12.2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Diğer tataftan, Cumhurbaşkanı, kanunda öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar, yabancı ölkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ticaret Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ölkede faaliyette bulunan ve bu ölkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları mücbir sebep hali kabul edilenlerin, bu Kanun kapsamında alacakları yapılandırılan alacaklı idarelere mücbir sebep hallerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken taksitlerin ödeme süreleri ile mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki dairelere (alacaklı idarelere) mücbir sebep halinin vukuu tarihinden itibaren ödenmesi gereken taksitlerin ödeme sürelerini, mücbir sebep halinin bitim tarihini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.

Borçlarını yapılandırmak isteyenlerin Kanunda belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları da şarttır.

6- Yapılandırılan borçlar nasıl ve ne zaman ödenecektir?

Yapılandırma başvurusunda bulunanların Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 31.01.2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), Sosyal Güvenlik Kurumu'na bağı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ise ilk taksitini 28.02.2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihleri takip eden ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır.

Dolayısıyla, yapılandırılan borçlar peşin veya taksitli ödenebilir.

A) Peşin ödeme: Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi halinde katsayı uygulanmayacak ve fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların %90'ının tahsilinden vazgeçilecek, yapılandırılan idari para cezalarından %25 indirim

yapılacaktır. Yapılandırılan alacağın sadece fer'i alacaktan oluşması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan %50 indirim yapılacaktır.

Hesaplanan tutarların tamamının ilk iki taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde katsayı uygulanmayacak ve fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarlar üzerinden %50; yapılandırılan idari para cezalarından %12,5 indirim yapılacaktır. Yapılandırılan alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan %25 indirim yapılacaktır.

B) Taksitli ödeme: Hesaplanan tutarların taksitle ödenmek istenmesi hâlinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, on iki veya on sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz. Taksitlendirme halinde taksitler ve katsayı uygulaması aşağıdaki şekilde olacaktır.

Bu kanun kapsamındaki alacaklara ilişkin ilgili mevzuatta yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla taksit ödeme süresince zamanaşımı süreleri işlemeyecektir.

7- Kredi kartıyla ve vergi iadesi alacaklarına mahsuben ödeme imkanı var mı?

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumu'na bağlı tahsil dairelerine yapılandırma kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanun'un 41'inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler hâlinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösteren makbuz verilir. Bu şekilde tahsil edilen tutarların bankalarca Hazine veya Sosyal Güvenlik Kurumu hesaplarına aktarılmasına ilişkin 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirlenen süre, taksit aylarının son gününü izleyen günden itibaren hesaplanır. Bu fıkra hükmüne göre taksitlerin kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi, katsayı uygulanmasına engel teşkil etmez.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağılı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereğı iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen mükelleflerin, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Diğer bir ifade ile vergi iade alacaklarına mahsuben ödeme imkanı sadece vergi alacakları için mümkündür. Bu takdirde, ilgili mevzuatın mükellefin mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır; mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenir.

8- Yapılandırma taksitleri ödenmezse ne olacak?

Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisinin süresinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti (peşin ödeme seçeneğinin tercih edilmesi hâlinde ilk taksiti) izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır.

İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

Kanun'a göre ödenecek taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 10 Türk Lirası'na (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

9- Önceki yapılandırma kanunlarına göre yapılandırılan borçların durumu nedir?

7143 sayılı Kanun'a göre yapılandırılan ve bu kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla anılan Kanun kapsamında ödemeleri devam eden alacaklar açısından, borçlular talep etmeleri hâlinde bu kanun hükümlerinden yararlanabilir. Bu takdirde, 7143 sayılı Kanun kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır, bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için anılan Kanuna göre tercih edilen taksit süresine uygun katsayı uygulanır, kalan taksit tutarlarına konu alacaklar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilerek bu Kanunun ilgili hükümlerine göre yapılandırılır ve ödenmemiş taksitlere ilişkin kalan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilir.

6736 sayılı ve 7020 sayılı yapılandırma kanunlarına hükümlerine göre 17.11.2020 tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar ile 6736 sayılı Kanun'a göre tahakkuk eden alacaklar ise yapılandırma kapsamı dışındadır.

10- Yapılandırılan alacaklara ilişkin konulmuş hacizler kalkacak mı?

Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir. Bu kanuna göre ödenecek alacaklar nedeniyle tatbik edilen hacizlere konu mallar, borçlunun talebi hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satılabilir. Bu talep, kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanun hükümlerine göre ödenmesine engel teşkil etmez.

Kılıçdaroğlu: Katar sevdası gözlerini kararttı

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, tank palet fabrikasının özelleştirilmesine ilişkin kararı okumadan imzaladığını öne sürerek "Katar sevdası gözlerini kararttı, öyle anlaşıyor" dedi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, TBMM Genel Kurulu'nda 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerinde konuştu.

COVID-19 dolayısıyla hükümetin stratejisini eleştiren Kılıçdaroğlu, şunları kaydetti: "Stratejinin şöyle olması lazım; sağlık dolayısıyla salgını önleyecek önlemler alınacak. Ekonomik sorun çıkacak, ekonomik sorunu giderecek önlemler alınacak. İşsizlik sorunu çıkacak, işsizliği önleyecek önlemler alınacak. Bu stratejiyi uyguladılar mı? Uygulamadılar. Yol da gösterdik. Dedik ki bakın, bunu öğrenmek istiyorsanız Ekonomik Sosyal Konseyi toplayın. O insanların her biri bu sorunla karşılaştılar. Onlardan sorunu ve çözümü de dinleyin. Sonra siyaset kurumu olarak siz yaparsınız veya yapmazsınız. Ama sorunu yaşayanı bir dinleyin. Dinlemediniz.

TOBB'un başkanını, bilmem neyin başkanını çağırdınız. Doktoru var mı? Yok. Çiftçisi var mı? Yok. Esnafı var mı? Yok. Peki bu sorun nasıl çözülecek? '156 ülkeye yardım yaptık.' '9'u uluslararası kuruluşa yardım sağladık.' Allah aşkına kendinize şu soruyu sormadınız mı? İktidar 5 maskeyi dağıtmak için aylarca kendi içinde tartıştı. Biz de dağıtmak istedik. 'Vay CHP'li belediyeler nasıl dağıtır, engel olalım.' Siz Kovid'le

mücadele edeceğinize CHP'li belediyelerle mücadele etmeye başladınız. Akıl alacak şey değil. Kaldı ki CHP'li belediyeler sadece CHP'lilere yardım yapsa ben de kızarım, sizin de kızma hakkınız var. 'Herkese eşit davranacaksınız.' Bunu söyledik."

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu konuşmasında, pandemi sürecinde CHP'li belediyelerin yardım kampanyası açtığını ancak banka hesaplarına, hatta Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin yıllardır devam eden aşevi hesabında biriken paralara bile el konulduğunu söyledi.

"Bu bütçe ne bütçesi Allah aşkına?" sorusunu yönelten Kılıçdaroğlu, 27,5 yıl Maliye Bakanlığında çalışmış biri olarak, bildiği bütçenin, Maliye Bakanlığı tarafından hazırlandığını, Maliye Bakanının da bir basın toplantısı yaparak, bütçenin Türkiye için neler getirdiğini anlattığını söyledi.

Kılıçdaroğlu, "Bu bütçeyle ilgili ne yapıldı? Böyle bir toplantı mı yapıldı, Maliye Bakanı bir açıklama mı yaptı? Maliye Bakanı Allah aşkına kim? Niye açıklama yapmıyor? Bütçe işçiye, çiftçiye, emekliye ne getiriyor? Bu bütçe faiz bütçesidir, bu bütçe açık ve net söylüyorum; haramzadelerin bütçesidir, haramzadelere hizmet edenlerin bütçesidir." diye konuştu.

Orta Vadeli Program'ın, Orta Vadeli Mali Plan'ın, Bütçe Çağrısı ve eki Hazırlama Rehberi, Yatırım Genelgesi, Yatırım Programı Hazırlama Genelgesi'nin zamanında yayınlanmadığını ifade eden Kılıçdaroğlu, bütçenin eklerinin bütçe verildikten sonra Meclis'e geldiğini öne sürdü. Kılıçdaroğlu, bütçenin gece yarısı verildiğinin söylendiğini, bütçe verilecek mi diye beklediklerini ancak gelmediğini belirtti. Kılıçdaroğlu, çıkarılan kanuna uyulmasını istedi.

"İki yılda eriyen milli gelir 156 milyar dolar"

Yılbaşından bu yana Türk lirasının dolar karşısında yüzde 23,6; avro karşısında yüzde 29,7 değer kaybettiğini belirten Kılıçdaroğlu, "Bu ne anlama geliyor: Şu anda İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında Türkiye'yi taşıyan 30 büyük şirket var. 2017'deki piyasa değeri 150 milyar dolardı. Bugünkü değeri 60 milyar dolar. Kim bu hale getirdi? 2018'de ülkenin milli geliri 892 milyar dolardı, şimdi 736 milyar dolar. İki yılda eriyen milli gelir 156 milyar dolar. Bunu kim aldı, kim götürdü, milletin cebinden kim çekip, kime verdi? Hiç merak ettiniz mi? Buraya gelip Alis Harikalar Diyarı'nda masalını dinlediniz, arada bir de alkışladınız. Heyecan yoktu. Millet oy verdi, milletin burnundan getirdiniz." ifadelerini kullandı.

AK Partili milletvekillerinin, "Size niye vermedi?" diye sorması üzerine Kılıçdaroğlu, "Oyu geri alacak, meraklanmayın. Allah'ın izniyle göreceksiniz, ilk seçimde bu milletin nasıl tıptış tıptış yolcu edeceğini göreceksiniz." diye karşılık verdi.

Kılıçdaroğlu, 18 yılda bütçeden yapılan faiz ödemesinin 492 milyar dolar olduğunu, her gün 75 milyon 573 bin 63 dolar faiz ödediğini ifade ederek, "Bu bütçe haramzadelere hizmet eden bütçedir" derken, bunu kastettiğini kaydetti.

Türkiye Varlık Fonu diyerek, ikinci bütçe oluşturulduğunu, milli iradenin tecelligahı Meclis'in bunu denetlemediğini, 177 milyarın denetlenmesi gerektiğini kaydeden Kılıçdaroğlu, fonun kısa vadeli borçlarının 2017'de 26 milyar liradan, 2019'da 951 milyar liraya çıktığını savundu. Kılıçdaroğlu, uzun vadeli borçların ise 32 milyar liradan 271 milyar liraya ulaştığını söyledi.

Çöp konteynırlarından, pazar artıklarından beslenen aileler olduğunu savunan Kılıçdaroğlu, "Bu para nereye gidiyor?" diye sordu.

"Aklını kiraya verenler gerçekleri göremezler"

Kılıçdaroğlu, Türkiye Varlık Fonu içinde yer alan Borsa İstanbul'un yüzde 10'unun, 200 milyon dolara Katarlılara satıldığını belirterek, "Borsa İstanbul'un karlılık oranı yüzde 52. Yüzde 52'lik karı 15-20 ay sonra çıkaracaklar. Böyle ballı bir satış olur mu? Gene iyi satmış, 1 liraya da satabilirdi çünkü tek yetkili. İhale Kanunu'na tabi değil. Katar Emiri, nasıl bedava uçak veriyse Borsa İstanbul'un da yüzde 10'unu bedava verebilir, hiçbir engel yok. Nasıl bir düzen oluşturduğunuzun farkında mısınız?" dedi.

Kamu özel iş birliği projelerine işaret eden Kılıçdaroğlu, "Sizin saygıdeğer Genel Başkanınız, çıkıp milletin önüne bir değil, yüz değil, binlerce kez 'Ey Kılıçdaroğlu, buradan, milletin cebinden 5 kuruş para çıkmayacak' dedi. Milletin cebinden milyonlar çıkıyor. Bir genel başkan konuşurken veriye, bilgiye dayanması lazım." diye konuştu.

AK Parti sıralarından, "Neden siz dayanmıyorsunuz" diye laf atılmasına Kılıçdaroğlu, "Söylediğim her cümle doğrudur ama sorun şurada: aklını kiraya verenler gerçekleri göremezler." diye karşılık verdi.

"Bütün bu yatırımları kamulaştıracamız"

Kılıçdaroğlu, "Yerli ve milliyim" söylemine dikkati çekerek, gayrimilli bir ittifak bulunduğunu öne sürdü. Kılıçdaroğlu, ihaleyi yapanın Türkiye, ihaleyi alanın Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, ihale konusunun Türkiye'de olduğunu belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Niye Türk lirası değil de Amerikan doları? Hadi ABD dolarını kabul ettik. İhtilaf çıktı, Türk mahkemeleri değil Londra mahkemeleri. Sizin yerliliğiniz, milliliğiniz bu mudur? Bu insanlara, 5'li çete diyoruz. Bunlara sadece dolar vermiyorsunuz, aynı zamanda Türk lirası eridikçe, kur farkı veriyorsunuz. 2014-2019 kaç lira kur farkı ödendi? Sayıştay raporuna göre 61 milyar 719 milyon 322 bin lira kur farkı ödendi. Çitfçiye, kahveciye, esnafa ne verdiniz? Borç verdiniz. Sonra da gırtlığına bineceksiniz, 'borcunu ver' diye. Esnafa, kahveciye 'dükkanı kapat' dediniz, kağıt oynamasını bile

yasakladınız. Bu kürsüden, bütün vatandaşlarıma sesleniyorum; Allah'ın izniyle iktidarda olacağız, bu soygun düzenine son vereceğiz, 5'li çetenin, bizim torunlarımızı dahil sömürecek olan bütün bu yatırımları kamulaştıracacağız ve alacağız."

Binlerce esnafa bir kuruş verilmeyip, bir Katarlı firmaya, sadece bir seferde 90 milyon dolar indirim yapıldığını savunan Kılıçdaroğlu, vicdan sorgulaması yapıp yapılmayacağını sordu.

Kılıçdaroğlu, çiftçinin malına göz konulduğunu ileri sürerek, Tarım Kanunu'nun 21. maddesine göre her yıl bütçen milli gelirin en az yüzde 1 oranında çiftçiye destek sağlanması gerekirken, bunun verilmediğini, çiftçinin iktidardan 211 milyar lira alacağı bulunduğunu savundu.

Çöplerden kağıt toplayan vatandaşın perişan vaziyette olduğunu, pazar artıklarından geçinenlerin bulunduğunu söyleyen Kılıçdaroğlu, "Ama sizden bazıları, özür diliyorum sizden derken, sizi kastetmiyorum, bu tarafı kast ediyorum." diyerek, komisyon sırasını gösterdi. Kılıçdaroğlu, "Onların bazıları ve onların bazı adamları, bir maaş, iki, üç, dört maaş yetmiyor, beş maaş alıyor. Bu kadar işsizlik varken, bir kişinin, dört-beş maaş, üstelik büyük paralar almalarını sizin vicdanınız kabul ediyor mu? Ahlak, vicdan kabul eder mi?" diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Fabrikanın Katarlı yatırımcılara satışı gibi bir durum kesinlikle söz konusu değil." ifadesini kullandığını söyleyen Kılıçdaroğlu, "Bu doğru çünkü bedava verildi. Bir kuruş bile alınmadı. O nedenle biz 'Tank palet fabrikası peşkeş çekildi.' diyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Kılıçdaroğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, söz konusu fabrikanın özelleştirilmesine ilişkin kararı okumadan imzaladığını da öne sürerek "Katar sevdası gözlerini kararttı, öyle anlaşıyor." sözlerini sarf etti.

Erdoğan'ın, bu konuda bütün vesikaları ortaya koymalarına rağmen ana muhalefetin bu konuyu gündeme getirdiğini belirttiğini aktaran Kılıçdaroğlu, Erdoğan'ın sözünü ettiği vesikaları görmediğini söyledi.

Bu konuda, iktidarın gizlediğini savunduğu ikinci kararnameyi kendisinin ortaya çıkardığını öne süren Kılıçdaroğlu, "Oradaki işçiler 'Tank palet vatandır, vatan satılmaz.' diyorlardı. O işçilerin tamamının, tank palet fabrikasına ve vatanlarına sahip çıktıkları için gözlerinden öpüyorum" diye konuştu.

Savunma Sanayii Başkanlığının "Altay tankı" üretimine ilişkin sosyal medyadan paylaşımda bulunduğunu da anlatan Kılıçdaroğlu, söz konusu üretimin gerçekleştirilmediğini belirtti.

Kılıçdaroğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Nerede tank? 18 ay sonra teslim edilecekti. Bari bir oyuncak tank alsalardı. Bedava verdin, fabrika gitti. Bir de tank yok. 25 yıllığına bedava verdin. Hükümete şunu soruyorum; Şimdi Ethem Sancak dükkanlardan mal topluyor. Topladığı malları bir faturaya yazıyor, yüzde 25 kar koyuyor. Açıklasınlar. Ben faturaları biliyorum, bir örneği de bende. Neden dışardan mal alıyor? Veriyor oraya, yüzde 25 karını alıyor. 'Bununla tank yapacağım.' diyor. Nerede tank?"

"Benim aday olup olamayacağımı size kim söyledi?"

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Akdeniz'de Türk bayraklı geminin basıldığını ancak olayın üzerinden saatler geçmesine rağmen gerçeğin öğrenilemediğini" söyledi. Kılıçdaroğlu, "Beşinci saat geçiyor, gene cevap yok. Niye yok? Çünkü kimse Erdoğan'a ulaşamıyor. Bu ülkenin Dışişleri Bakanı yok mu? Bu ülkenin kaç Dışişleri Bakanı var? İbrahim Kalın mı, Hulusi Akar mı, yoksa Mevlüt Çavuşoğlu mu? Sonra ertesi gün bizim Dışişleri açıklama yapıyor. 'Sabah böyle oldu, 17.45'te gemiye indiler.' Hepimiz kınadık. 5 saatte ne oldu?" diye konuştu.

Türkiye'de 4 kişilik bir ailenin aylık sınırının asgari ücretin üzerinde 2 bin 517 lira olarak hesaplandığını ifade eden Kılıçdaroğlu, "Gelin şu kararı alalım. Bir temenni kararı. Asgari ücret 3 bin 100 lira olsun ve vergiden muaf olsun. İşverene de yük olmayalım. 5 yerden maaş alanlar, her bir yerden 3 bin 100 lira almıyor, her bir yerden en az 10 bin lira alıyorlar. Gelin bunu yapalım. İktidar yapmadı, parlamento yapsın. Asgari ücretlileri savunalım, asgari ücret ortalama ücret olsun." şeklinde konuştu.

Kılıçdaroğlu, bütçeyi tefecilere değil, hak sahipleri olan memur, işçi, emekçiler ile alın teri dökenlere teslim etmek istediklerini ifade ederek, "Londra'daki tefeciler bizim istediğimiz faizi bize dikte ettiriyorlar." iddiasında bulundu.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin aldığı faizin daha düşüğünü CHP'li belediyelerin aldığını belirten Kılıçdaroğlu, "İzmir Büyükşehir Belediyesi kamu bankalarından daha düşük faizle uluslararası piyasalardan yatırım için para buluyorsa, bize olan güveni düşüneceksin." sözlerini sarf etti.

Kimsenin ümitsizliğe kapılmamasını isteyen Kılıçdaroğlu, Türkiye'nin büyük bir ülke olduğunu, bütün sorunlarını aşabilecek kadrolara ve yetkinliğe sahip olduğunu vurguladı.

İktidarlarında emekten, çiftçiden yana olacaklarını; çöp konteynerlerinden beslenen ailelerin ayıbını kaldıracaklarını anlatan Kılıçdaroğlu, "İlk seçimlerde demokrasiyi, adaleti, liyakati getireceğiz. İlk seçimlerde alın terinin ne kadar ne kadar değerli olduğunu bütün dünyaya anlatacağız." dedi.

Kılıçdaroğlu, bu sırada AK Parti'li milletvekillerinin "aday ol" şeklindeki sözlerine cevaben, "Hangi noktaya geldiniz? Benim aday olup olamayacağımı size kim söyledi?" ifadelerini kullandı.

"Tek adam rejimi istemiyorum"

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, "tek adam rejimi" değil; demokratik, halkçı, parlamenter sistem istediğini söyledi.

Her kuruşun hesabını veren bir siyaset anlayışı istediğini anlatan Kılıçdaroğlu, "Tehdit edildiğim zaman mal varlığımla 'Aramazsanız, incelemesiniz, şerefsizsiniz.' diyen bir siyaset istiyorum. Ben siyaseti zenginleşme aracı olarak gören bir kültürden gelmiyorum, ben siyaseti halka ve hakka hizmet eden bir anlayıştan geliyorum. Ben hiçbir zaman, hiçbir yerde haram lokmaya el uzatmadım, kimsenin hakkını, hukukunu çiğnemedim. Her zaman, her yerde adaletten yana oldum, adaleti her yerde savundum. Benim varlığımla beni tehdit edenlerin arkasında selam durmadım." diye konuştu.

Kılıçdaroğlu, Türkiye'nin bugün borçlarını ve faizlerini ödemek için borçlandığını da savundu.

CHP'li belediyelerin arı gibi çalıştığına dikkati çeken Kılıçdaroğlu, "Şu 'Ankara'yı parsel parsel satan' diyen siz değil miydiniz? Parsel parsel satan adama hesap sordunuz mu? Ankara'yı parsel parsel satan adamın arkasında duruyorsunuz, nasıl olur bu? Hangi ahlak, hangi din, hangi iman? Allah aşkına, söyler misiniz?" sorularını yöneltti.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Milli Kurtuluş Savaşı'nı verdiğini anımsatan Kılıçdaroğlu, AK Parti milletvekillerine hitaben "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne, rüşvet alan kişinin büyükelçi olarak atanması yakışır mı? 2 kişi. Rüşvet aldı çikolata kutularında. Öbürünün de rüşvet belgesini mahkemedeki dosyadan çıkarıp açıkladım. Büyükelçi atadınız. Arabasında Türk bayrağı taşıyacak bu adam. Benim ağırımaya gidiyor, sizin ağırınıza gitmiyor mu?" sözlerini sarf etti.

AK Parti milletvekilleri içerisinde değerli kişiler bulunduğuna işaret eden Kılıçdaroğlu, "Türkiye'yi en iyi temsil edecek insanlar var. Bu insanlar varken neden rüşvetçiler büyükelçi olarak atanıyor? Benim aklım bunu almıyor ama sizin bir gerekçeniz varsa çıkıp bu kürsüden söylersiniz 'Şunun için, biz, rüşvetçileri büyükelçi olarak atıyoruz.' Biz de öğrenmiş oluruz." dedi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'dan 'hukuk reformu' açıklaması

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, hukuk reformu ile ilgili yaptığı açıklamada, "Önümüzdeki aylarda hukuk devleti ilkesini güçlendirme, öngörülebilir kolay erişilebilen hızlı ve etkin işleyen yargı sistemi yönünde yeni adımlar atacağız" ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin TBMM Genel Kurulu'ndaki görüşmelerinde yaptığı konuşmada, "Önümüzdeki aylarda hukuk devleti ilkesini güçlendirme, öngörülebilir kolay erişilebilen hızlı ve etkin işleyen yargı sistemi yönünde yeni adımlar atacağız." dedi.

Oktay, şöyle konuştu: "Yargı yetkisinin kullanımı, ancak ve ancak yargıya aittir. Yargı, hiçbir kişi, kurum veya merciden emir, talimat, tavsiye ya da telkin almaz ve böyle bir şey de asla yoktur. Yargının kurumsal varlığı hukuk devleti ve hukukun üstünlüğünü gerçekleştirmenin, korumanın da güvencesidir, böyle olmaya da devam edecektir."

Oktay, "Dünyayı ve bölgemizi yeniden dizayn etmek isteyenler, tüm güçleri ve imkanlarıyla üzerimize saldırırken biz bir adım dahi gerilemek yerine, hep daha ileriye gittik, dimdik durduk." dedi.

Türkiye'ye yaptırımın görüşüleceği zirve öncesi yaptırım sinyali

Doğu Akdeniz'deki faaliyetleri nedeniyle Türkiye'ye yaptırımın görüşüleceği 11 Aralık zirvesi öncesinde, bugün Brüksel'de bir araya gelen dışişleri bakanları, kritik açıklamalar yaptı. Maas, "Türkiye ile diyalog çabalarından sonuç alamadık" dedi.

Doğu Akdeniz'deki faaliyetleri nedeniyle 11 Aralık'ta Türkiye'nin görüşülecek olduğu AB liderler zirvesi öncesinde bugün Brüksel'de gerçekleştirilen AB Dışişleri Bakanları Konseyi'nde Türkiye ile ilişkiler ve olası yaptırımlar masaya yatırılıyor.

MAAS: ÇOK ÇABALADIK AMA SONUÇ ALAMADIK

Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, toplantı öncesinde yaptığı açıklamada, "bugün bir kez daha Türkiye ile meşgul olacağız" dedi. AB Dönem Başkanı Almanya'nın, Türkiye ile bir diyalog zemini oluşturabilmek için için son aylarda "olağanüstü çaba gösterdiğinin" altını çizen Maas, bundan sonuç alınamadığına vurgu yaptı.

Heiko Maas, "**Ne yazık ki Türkiye, Kıbrıs ve Yunanistan arasındaki gerilimler nedeniyle AB ile Türkiye arasında doğrudan diyalogun başlatılması mümkün olmadı. Aksine, çok ama çok fazla provokasyonlar söz konusu oldu. Bu**

nedenle, üye ülkeler arasında bundan ne tür sonuçlar çıkarmamız gerektiğini görüşeceğiz” diye konuştu.

İNSAN HAKKI İHLAL EDENE DE YAPTIRIM GELECEK

Maas, bugün ayrıca AB'nin küresel çaptaki insan hakları ihlallerine yaptırım uygulanmasını öngören İnsan Hakları Yaptırım Rejimi'nin de karara bağlanacağını duyurdu.

Alman bakan, “Bu AB'nin gelecekte ağır insan hakları ihlallerine yaptırım uygulayabileceği anlamına geliyor. İşkence yapan, insan ticareti yapan, insan haklarına saygı göstermeyenler artık Avrupa’da dertsiz tasasız alışveriş yapamayacak” diye konuştu.

ASSELBORN: TÜRKİYE İÇİN DE BİR UYARI

Lüksemburg Dışişleri Bakanı Jean Asselborn da 10 Aralık Dünya İnsan Hakları günü öncesinde AB’de kabul edilecek yeni insan hakları rejiminin önemine vurgu yaptı.

Yaptırım mekanizmasıyla, insan haklarına saygı göstermeyenlere ve bu hakları ihlal edenlere yaptırım uygulanacağını altını çizen Asselborn, bunun aynı zamanda **“Türkiye için de bir uyarı olduğunu”** söyledi.

SCHALLENBERG: ANKARA’NIN İZLEDİĞİ POLİTİKALAR ARTIK KABUL EDİLEMEZ

Avusturya Dışişleri Bakanı Alexander Schallenberg ise toplantı öncesinde yaptığı açıklamada Türkiye ile ilişkileri “stratejik bir sınama” olarak nitelendirdi.

Schallenberg, **“Ankara’nın izlediği politikalar artık tarafımızca kabul edilemez ve artık çok açık, net bir dil kullanmalıyız. AB liderler zirvesinde bu hafta somut ve açık kararlar alınabilmesi için bugün gerekli hazırlıkların yapılabilmesini bekliyorum”** sözlerini kaydetti.

BORRELL: TÜRKİYE HAKKINDAKİ KARARI AB LİDERLERİ VERECEK

Avrupa Birliği Dışışleri Bakanları Toplantısının ardından basın toplantısı düzenleyen AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikaları Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Türkiye'ye ilişkin herhangi bir kararın alınmadığını belirterek, her ülke dışışleri bakanlarının kendi devlet veya hükümet başkanına birer rapor sunacağını ve Türkiye hakkında kararı AB liderlerinin vereceğini söyledi.

AB LİDELERİ 11 ARALIK'TA TÜRKİYE GÜNDEMİYLE TOPLANACAK

Bugünkü dışışleri bakanları toplantısından sonra gözler AB liderlerin 11 Aralık Perşembe günü yapacakları Türkiye gündemli zirveye çevrilecek.

Avrupalı liderler son olarak 1-2 Ekim tarihlerinde Türkiye gündemiyle toplanmış, uzun saatler süren görüşmeler sonrasında Ankara'ya diyalog için fırsat verilmesi kararlaştırılmıştı. Bu kapsamda, Doğu Akdeniz'de gerilimi artıran adımlardan vazgeçmesi karşılığında Türkiye'ye "pozitif gündemli diyalog" süreci önerilmişti. Bunun için de 11 Aralık'a kadar Ankara'ya politikalarını gözden geçirmesi için süre tanınmış aksi takdirde yaptırımların gündeme gelebileceği açıklanmıştı.

1-2 Ekim zirve kararlarında, "Yunanistan ve Kıbrıs'a yönelik hukuk dışı eylemlerin durdurulmasına yönelik yapıcı çabaların muhafaza edilmesi" koşuluyla, AB liderlerinin "Gümrük Birliği'nin modernizasyonuna, ticaretin kolaylaştırılmasına, toplumlararası temasa, yüksek düzeyli diyaloğa, 2016 tarihli AB-Türkiye mutabakatı ile uyumlu göç konularında süren işbirliğine odaklanacak pozitif siyasi AB-Türkiye gündeminin başlatılması konusunda mutabık kaldığı" belirtilmişti.

Libya'ya Türk gemisi alıkondu

Libya'nın Misrata kentine ulaştırmak üzere ilaç taşıyan bir Türk gemisi, talimatlara uymadığı iddiasıyla 9'u Türk, 17 mürettebatıyla Halife Hafter güçleri tarafından alıkondu.

Libya'nın doğusundaki gayrimeşru silahlı güçlerin lideri Halife Hafter'in sözcüsü Ahmed El-Mismari'nin sosyal medya hesabından yaptığı açıklamaya göre, Jamaika bandıralı ve sahibi Türk olduğu ifade edilen "Mebruka" adlı ticari kargo gemisi, "yasak ilan edilen bölgeye girdiği ve yapılan çağrıya cevap vermediği" iddiasıyla Hafter milisleri tarafından yakalanarak Ras el-Hilal limanına çekildi.

Açıklamada, mürettebatında 9 Türk, 7 Hint, bir Azerbaycanlı bulunan ve varış noktasının Misrata olduğu belirtilen geminin, "denizcilik kural ve kanunlarına aykırı hareket ettiği için soruşturma ve denetim altına alındığı" kaydedildi.

Ayrıca, Hafter'in sözcüsü Mismari, El-Hades televizyon kanalına yaptığı açıklamada, geminin, Misrata'ya götürülmek üzere ilaç yüklü olduğunu ancak "yasak ilan ettikleri" bölgeye girdiğini belirtti.

"Gemiye çağrı yaptıklarını ama herhangi bir cevap alamadıklarını" ileri süren Mismari, "Bunun üzerine botlarla gemiye yaklaşp gemiye çıktık. Gemi Misrata'ya götürülmek üzere ilaç yüklüydü. Kaptan izlemesi gereken prosedürleri izlemedi ve izin almaksızın yasak olan bölgeye girdiler. Gemide herhangi bir silah olmadığı tespit edilmiştir." diye konuştu.

Öte yandan, edinilen bilgilere göre, geminin işletmecileri, el koyan taraflarla temasa geçti ve mürettebatın durumunun iyi olduğu öğrenildi.

Yaşanan durumun o bölgede başka gemilere de yapılan bir uygulama olduğuna işaret eden kaynaklar, gemiye el konulması gibi bir durumun söz konusu olmadığını ve yanlış bölgeye giriş nedeniyle bir ceza kesilmesinin öngörüldüğünü kaydetti.

Başkentin ‘yolsuzluk dosyası’ açıldı: Usulsüzlüklerin tutarı 3 milyar TL

Yolsuzluk dosyasını açan Yavaş, son 10 yılda adrese teslim ihalelerin savcılığa bildirildiğini belirtti. Yavaş, “Sadece altı suç duyurusuna konu olan harcamalar toplamı 2,8 milyar; 40 suç duyurusunun toplam kamuya bedeli ise 3 milyar TL” dedi

Ankara Büyükşehir Belediye (ABB) Meclisi’nin Aralık ayı ilk toplantısı, ABB Meclisi’nin AKP’li üyeleri salondan ayrılınca yeter sayı olmadığı gerekçesiyle ertelendi.

Salondan ayrılan üyelere tepki gösteren ABB Başkanı Mansur Yavaş, “Faaliyet raporunun görüşüldüğü toplantıda da aynısını yaptınız. Yanıtlarımızı Ankara halkı duymasın diye toplantıyı sabaha kadar uzattınız” dedi.

Yeter sayı olmadığı için ertelenen toplantıda sunum yapacağını daha önce açıkladığını anımsatan Yavaş, “Toplantıyı sabote ettiler. Yalanlarının ortaya çıkmasından korkuyorlar” diye konuştu.

AKP ve MHP’li meclis üyelerinin, “Çoğunluğa dayanarak bir şeyler yaptıklarını” savunan Yavaş, “Bu toplantının da yapılmasını istemiyorlar. Ama sunumumu tüm Türkiye’nin duymasını sağlayacağım” ifadelerini kullandı.

Fotoğraf: Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş

GÖKÇEK DÖNEMİNİN 'PROJELERİNİ' TEK TEK ANLATTI

AKP ve MHP'li meclis üyelerinin, “Çoğunluğa dayanarak bir şeyler yaptıklarını” savunan Yavaş, “Bu toplantının da yapılmasını istemiyorlar. Ama sunumumu tüm Türkiye’nin duymasını sağlayacağım” ifadelerini kullandı. Yavaş, ABB Meclis Toplantısı’nda okuyamadığını sunumunu, ayrı bir basın toplantısıyla kamuoyuna açıkladı.

Yavaş’ın sunumunun en çarpıcı bölümlerinden biri de Ankapark ile ilgili bölüm oldu. Ankapark’a ilişkin yürütülen bilirkişi incelemesinin tamamlandığını bildiren Yavaş, “Bilirkişi çalışması yapılan sürede elektrik borcu da dahil belirlenen zarar 111 milyon TL” dedi.

Ankapark’ı, “Asrın yolsuzluğu” olarak nitelendiren Mansur Yavaş’ın açıkladığı bilirkişi raporuna göre, tesis kapalı olduğu süre içinde 111 milyon TL’lik kamu zararına yol açtı. Son 10 yılda yapılan adrese teslim ihalelerin savcılığa bildirildiğini anlatan Yavaş, “Sadece altı suç duyurusuna konu olan harcamalar toplamı 2,8 milyar, 40 suç duyurusunun toplam kamuya bedeli ise 3 milyar TL’dir” dedi.

Yavaş açıklamasında, "Bize heykel belediyeciliği yapıyor diyenler, kentin dört bir tarafında heykel yapıyor. Gökçek döneminde yapılan bu eserin adı 'Şişme Dinocan'. Murat Bey bu yayını izliyorsunuz biliyorum. Bunun Ankara halkının tarihi ve kültürüyle ne alakası var" ifadelerini kullandı.

GÖKÇEK'TEN 'ŞİŞME DİNOCAN' SAVUNMASI

Erdoğan'ın emriyle görevinden istifa etmek zorunda kalan Ankara'nın eski Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek ise, 'Şişme Dinocan'ın bir heykel olmadığını söyleyerek kendini savundu.

Mansur Yavaş'ın açıklamaları sonrasında sosyal medyada gündem olan Şişme Dinocan'a ilişkin tweet atan Gökçek, şunları söyledi:

Ankapark dosyasının kısa sürede kamuoyu ile paylaşılacağını ifade eden Yavaş'ın konuşmasının satır başları şöyle:

ASRIN YOLSUZLUĞU ANKAPARK

"Ankapark'ın daha fazla zarar yaratmaması için bilirkişi tespiti yaptırarak. Ankapark için herhangi bir kira öngörmemişler. Kirayı, bilet gelirlerinin yüzde 3'ü olarak belirlemişler. Teslim edilen malın teminatı yok, sigortası yok. Savcılığa vereceğiz. Ankapark sadece Ankara'ya değil, Türkiye'ye atılan bir kazıktır. Bu asrın yolsuzluğuna kim sahip çıkıyorsa o vebalin ortağıdır.

ANKAPARK HAKKINDA KARAR!	
ANKARA 2. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ BİLİRKİŞİ ZARAR	
TESPİT RAPORUNA GÖRE (22 KASIM 2020)	
Elektrik Konularındaki Öbür ve Eksiklikler	76.918 TL
Makine Konularındaki Öbür ve Eksiklikler	2.505.378 TL
İnşaat İşleri Konularındaki Öbür ve Eksiklikler	4.878.510 TL
Peyzaj Konularındaki Öbür ve Eksiklikler 1 (Ekili Olup Kuruyan)	42.520.587 TL
Peyzaj Konularındaki Öbür ve Eksiklikler 2 (Alınıp Dikilmeyen)	81.488.403 TL
TOPLAM	
111.210.795 TL	

KAMU ZARARI 3 MİLYAR TL

Adrese teslim ihalelerin hepsi inceleniyor. Bunların bir kısmı savcılığa iletili. Belediyeden belli firmalar sürekli ihale almış. Biri sekiz ihale ile 12 milyar TL'lik ihale almış son 10 yılda örneğin. Bu dönemde böyle bir şey olmayacak.

576 milyon TL zarara uğratılmış bir ihalede belediye. Hafriyat işinden 533 milyon TL zarara uğratılmış. Usulsüz iş artışı ile teleferik yapımında yükleniciye haksız süre uzatımı sağlanmış. Yüklenici ihale dosyasını önceden ele geçirmiş. Şirkete 43 milyon dolar ödeme yapılmış. Bunu da savcılığa verdik. Savcılığa ilettiğimiz 40 suç duyurusunun kamuya toplam bedeli 3 milyar TL.

HEYKEL BELEDİYESİ

Gökkuşuğı, Samanyolu projeleri, hepsi çöplük. Bizden bunları bekliyorlar. Çubuk Barajı'nda yapılmış ahşap heykellerle dalga geçiyorlar. Yirmi yıldır belediye bünyesinde çalışan bir sanatkar yaptı bunları. Maaşı dışında beş kuruş para almadı. Kendileri Çin'den heykel getirdiği için bizden de onu bekliyorlar ama biz bunu yapmadık. Covid-19 salgınında yaşamını yitiren sağlık çalışanları için anıt yarışması düzenleyeceğimizi açıkladık. Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası ve diğer meslek odalarından jüri istedik. Bir de Cumhuriyet'in 100'üncü yılı için bir anıt yapmayı planlıyoruz. Bunlar için harcamayı düşündüğümüz parayla, 'Heykel belediyeciliği' diye dalga geçtiler.

SANAT DEYİNCE PLASTİK HEYKEL ANLIYORLAR

Gökçek döneminde yapılan metal robot heykelinin güncel değeri 2,1 milyon TL. Toplam 17 milyon TL harcanan heykeller var. Işıklı palmiye heykeline 400 bin TL vermişler. 2013 yılında 360 bin TL'ye kol saati heykeli alınmış. Bizi heykel belediyeciliğiyle suçlayanlara soruyorum, 'Heykel belediyeciliğini yapan kim?'... Sanat deyince plastik, şişme heykelleri anlıyorlar.

AĞACI SAKSISIYLA DİKMiŞLER

Mevut refüjleri yıkıp toprak doldurup ağaç dikmişler. Olduğu gibi saksısıyla ağaç dikip ziyan etmişler. İthal edilen ağaçların güncel maliyeti 3 milyar TL. Sarkık Himalaya Bitkisi'nin faturası var ama itiraz ediyor, 'Ben almadım' diye. Teki 63 bin TL. Firma 1,5 TL'ye alıyor bir ay dolmadan 15 TL'ye satıyor.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Mamak'ta spor salonu yapıyor. Mamak Belediyesi bu inşaatın önüne kendisi yapıyormuş gibi afiş asmış, Bakanlığın adı geçmiyor. Bakanlık da hemen üzerine yazı asmış, 'Bu tesis Bakanlık tarafından yapılmaktadır' diye.

PARTİLİLERE YARDIM KOLİSİ

AKP Etimesgut İlçe Başkanlığı, 'Kendi imkanlarımız ve Mamak Belediyesi'nin katkılarıyla yardım kolileri dağıtıyoruz' diye paylaşım yapmış. Belediye imkanlarıyla kendi partililerine yardım kolileri dağıtıyorlar."

Tüm faizler yılın zirvesinde

Alaattin AKTAŞ
08 Aralık 2020 Salı

✓ **Yaz aylarında dip yapan faizler o dönemden bu yana bir kattan fazla artış kaydetmiş durumda. Üç aya kadar vadeli mevduatın faizi yüzde 15'i aştı; doların faizi yüzde 2'ye, euronun faizi de yüzde 1'e dayandı.**

✓ **Kredi faizleri de hızlı bir artış sergiliyor. Zaten tüm faizler kasım sonunda yılın en yüksek düzeyine çıktı.**

Geçmiş özelemlerle anmak söz konusu olduğunda aklıma hep birkaç yıl önce yerel bir televizyonda izlediğim program gelir. Orta Anadolu'da bir şehirde yayın yapan televizyon kanalı... Yıllar önce evlerde su tesisatı yok, su ihtiyacı mahalle çeşmesinden karşılanıyor ve oraya güğümlerini doldurmaya gelen kadınlar sohbet ediyor. Ama sohbetin adı yarenlik. İşte o televizyon programındaki konuşmacılardan biri özlemle o günleri anıyor:

“Nerede artık o çeşme başı yarenlikleri...”

“Çeşme”yi de “çişme” olarak şiveli söylüyor.

Ben de faizlere bakarken “Nerede o tek haneli faiz oranları” demekten kendimi alamadım. Üstelik yıllar öncesinden değil, şunu şurasında birkaç ay öncesinden, yıl ortasından söz ediyorum.

Tüm faizler bir arada... Başta Merkez Bankası'nın ortalama fonlama maliyeti başta olmak üzere mevduat ve kredi faizleri.

Faizler ağırlıklı nisan, mayıs ve haziran aylarında yılın en düşük oranlarında gerçekleştikten sonra kasım sonunda geline düzey, en yükseğe işaret ediyor. Zaten tabloda en düşük oranları gösteren maviler yıl ortasına ve belli aylara dağılmış durumda, tavan oranları gösteren sarılar ise yalnızca kasım ayında.

Yüzdeyle ifade edilen bir değerin değişimini oransal olarak vermek pek doğru değilse de bazen gidişatı daha kolay anlayabilmek için bunu yapmak gerekiyor. İşte faizlerdeki eğilimi görmek için de bunu yapmak bir anlamda kaçınılmaz.

Bazı faizler, yılın en düşük düzeyine kıyasla kasım sonunda bir kat dolayında artmış durumda.

Merkez Bankası bankaları haziran ayı sonunda yüzde 7.62 faizle fonluyorken kasım sonunda oran yüzde 14.99'a çıktı.

Üç ay vadeli mevduatta faiz yüzde 15.47'ye ulaştı. Yine üç ay vadeli hesaplarda doların faizi yüzde 2'ye, euronun faizi yüzde 1'e dayandı. Bu oranların tüm bankacılık sisteminin ortalamasını gösterdiğini ve veri kaynağının Merkez Bankası olduğunu hatırlatalım.

Düşük kredi faizleri de mazide kaldı

Kredi faizleri de aldı başını gidiyor. Konut kredisinde, bir ara müthiş bir fırsat doğmuştu. "Bu krediyi kullanan yaşar" diye yazmıştık. Aylık yüzde 0.64 faizli kredi, gerçekten bulunmaz bir fırsattı. Haziran ayında başlatılan bu uygulamanın etkisiyle o ay konut kredisinde ortalama faiz yüzde 9 düzeyinde gerçekleşti. Kasıma geldik, artık ortalama faiz yüzde 16'nın üstünde.

İhtiyaç kredisi faizindeki artış çok hızlı. Nasıl olduğu pek anlaşılmayacak şekilde nisanda yüzde 8'e kadar gerileyen ihtiyaç kredisinde faiz artık yüzde 22'ye dayandı.

Mevduat ve kredi faizlerinin geldiği düzey Merkez Bankası'nın 24 Aralık'taki Para Politikası Kurulu toplantısında alacağı karar üstünde nasıl bir etkide bulunur? Faizde belki bir haftayı daha görüp ona göre bir değerlendirme yapmakta yarar var.

Ortalama fonlama ile mevduat ve kredi faizi yılın en yüksek düzeyinde (%)

	MB ort. fonlama	Mev. (Üç aya kadar vadeli)			Kredi			
		TL	Dolar	Euro	İhtiyaç	Taşıt	Konut	Ticari
Aralık	11,43	10,53	2,00	0,29	15,23	13,17	12,64	12,73
Ocak	10,97	9,93	1,42	0,24	14,79	13,58	11,50	11,25
Şubat	10,54	9,92	1,29	0,17	14,10	12,86	11,32	11,54
Mart	9,27	10,23	1,15	0,22	15,35	13,26	11,41	12,22
Nisan	8,35	9,54	1,20	0,22	8,27	14,10	11,49	9,53
Mayıs	7,90	8,04	0,92	0,33	11,94	12,61	11,13	9,66
Haziran	7,62	8,08	0,91	0,31	12,87	11,28	9,01	9,80
Temmuz	7,76	8,16	0,95	0,39	11,48	11,58	9,22	10,77
Ağustos	10,15	11,44	1,40	0,60	18,06	15,60	13,31	12,23
Eylül	11,12	11,85	1,64	0,68	18,92	17,06	14,78	14,89
Ekim	13,40	12,50	1,61	0,68	19,69	17,37	15,18	15,92
Kasım	14,99	15,47	1,88	0,89	21,86	18,00	16,10	17,63

Abdulkadir Selvi

Cinsel tacizler CHP'yi sarsıyor

8 Aralık 2020

CHP yönetimi cinsel taciz ve cinsel saldırı iddiaları karşısında sessiz kalıyor.

Böylece bu işin unutulacağını düşünüyorlar. Şimdiye kadar Genel Başkan Yardımcısı **Oğuz Kaan Salıcı** dışında bir açıklama yapan olmadı. **“CHP gibi büyük bir teşkilatta böyle ufak tefek yanlışlar olabilir”** diyenler çıkıyor. Onlar sustukça iş büyüyor, dallanıp budaklanıyor. Bu iddiaların peşine düştükçe CHP'lilerden inanılmaz telefonlar alıyorum. Bütçe görüşmeleri nedeniyle bulunduğum Meclis'te CHP milletvekilleriyle sohbet etme imkânım oldu. Cinsel taciz olayları karşısında bu kadar tepkili olduklarını tahmin etmemiştim. **Kılıçdaroğlu** belki farkında değil ama CHP'liler bu işlerden dolayı çok rahatsızlar. Hele CHP'nin isminin cinsel tacizle anılmasından dolayı müthiş kızgınlar. Bu işe sessiz kalınmasından dolayı ise tepkililer. Geline aşamada bazı teşkilatlarda cinsel taciz olayı boyutunu aşmış, siyasi bir özellik de kazandı. Siyaset, duruş demektir. Siyaset, doğru yerde doğru tavır koymak demektir. CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu** her konuda konuşuyor ama bir tek bu konuda konuşmadı. **Kılıçdaroğlu** çıkıp **“Cinsel taciz ve cinsel saldırı ile adı geçenler CHP teşkilatlarının kapısından giremezler. Bu işlere adı bulaşanlar karşılarında beni bulurlar. Tespit ettiklerimizin gözünün yaşına bakmayız. Kulağından tuttuğumuz gibi kapının önüne koyarız. Babamın oğlu olsa eyvallah etmem. CHP'ye böyle iğrenç bir lekenin sürülmesine izin vermem. Cinsel tacize maruz kalanların sahibi benim. Onların arkasındayım. Bu tür konularda en ufak bir sorun yaşayan olursa, öncelikle beni arasın”** dese, tartışmalar sona ererdi. Ama **Kılıçdaroğlu** susuyor, o sustukça bu iddialar büyüyor.

BÜTÇE İZLENİMLERİ

BÜTÇE görüşmelerini izlemek üzere Meclis'teydim. Kürsüde Cumhurbaşkanı Yardımcısı **Fuat Oktay** vardı. Kulisler boştu ama Genel Kurul salonu doluydu. MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli** ile CHP Lideri **Kemal Kılıçdaroğlu** en ön sırada bütçe görüşmelerini izliyordu. Bütçeye milletvekillerinin ilgisi yoğundu. Önceden bütçe maratonu başladığında liderlerden biri iner diğeri çıkardı kürsüye. Sert tartışmalara sahne olur, kıran kırana bir mücadele verilirdi. **Özal**'la **Demirel**'in bütçe düelloları meşhurdu. **Erbakan** grafiklerle çıkardı kürsüye, kimi zaman da

güldürürdü. Geçmişte **Demirel**'li DYP, **Erdal İnönü**'nün başında olduğu SHP ve **Erbakan**'ın Refah Partisi Meclis'te yaptıkları diri muhalefetle iktidara kök söktürmüşler, millete güven verdikleri için de iktidar alternatifi olmuşlardı. Daha sonra koalisyonlar yoluyla iktidara geldilerse onda Meclis'teki performanslarının payı büyüktü.

KILIÇDAROĞLU CUMHURBAŞKANI ADAYI MI?

KILIÇDAROĞLU ile bütçe görüşmelerine verilen ara sırasında selamlaştık. Her haftaya bir skandalın düştüğü CHP'de **Kılıçdaroğlu**'nun bütçe konuşmasında ne diyeceğini merak ediyordum. CHP Lideri, **“Bu bütçe faiz bütçesidir, haramzadelere hizmet bütçesidir”** gibi sert bir giriş yapınca, **“En iyi savunma taarruzdur”** taktiğini kullanacağını anladım. Futbol deyimiyle hep hücum oynadı. Böylece cinsel taciz ve **“Ordu Katar’a satıldı”** sataşmalarına cevap vermek zorunda kalmadı. Hatta, **“Allah’ın izni ile göreceksiniz ilk seçimde nasıl tıptış tıptış yolcu edeceğini bu milletin göreceksiniz”** türünden salvolar yaptı.

ADAYLIK POLEMİĞİ

Kılıçdaroğlu'nun konuşmasının son dakikasında ise önümüzdeki günlere damgasını vuracak polemik konusu çıktı. AK Partililerin, **“Aday yok”** diye sataşmaları üzerine, **“Benim aday olup olmayacağımı size kim söyledi?”** diye karşılık verdi. Böylece 2023 Cumhurbaşkanlığı seçimine kadar sürecektür nur topu gibi bir tartışma konumuz oldu. **Bahçeli** ilk anda fırsatı kaçırmadı, **“Çok müjdeli bir konuşma oldu. Zillet ittifakının cumhurbaşkanı adayının Kemal Kılıçdaroğlu olduğu anlaşıldı”** dedi. Bu söz **Kılıçdaroğlu**'nun peşini bırakmaz ama ben yine de CHP Lideri'nin Cumhurbaşkanı aday olacağını sanmıyorum.

BİR BAŞARI HİKÂYESİ

İBN-İ Haldun, **“Coğrafya kaderdir”** demişti. Hele bu coğrafya sular altında kalan Hasankeyf'se, hayata eksi 10'dan başlarsınız. Zaten başarı hikâyesinin önemi de oradan başlıyor.

Sular altında kalan bir medeniyet harikası olan Hasankeyf'ten, Gercüş'ten, Batman'dan çıkıp dünya çapında başarılarla imza atan isimler var. Ekonomiden sorumlu eski Başbakan Yardımcısı **Mehmet Şimşek** gibi. Ünlü ressamımız **Ahmet Güneştekin** gibi. Ağırılığı Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere 20'ye aşkın ülkeye COVID-19 test kiti ihraç eden ve Almanya, İngiltere ve New York merkezli şirketlere sahip olan Global bir markanın sahibi olan Erol Çelik de onlardan biri. **“Dedemin dükkânları Hasankeyf'te su altında kalan kale kapısının girişindeki kapalı çarşıdaymış”** diye anlatmaya başlıyor. Doğduğu topraklardan kopmamış. Ama geleceğinin de Hasankeyf gibi sular altında kalmasına izin vermemiş. O topraklardan yetişip, dünya çapında bir markaya imzasını atmış. Batman'daki rafineride işçi olarak çalışan baba, 11 kardeşi de okutmuş. Hani **“Sırtımdaki gömleğimi satarım, çocuklarımı okuturum”** diyen fedakâr babalar var ya, onlardan biri.

Erol Çelik, üniversitede okuduğu sırada gebelik testiyle başlamış işe. SARS, kuş gribi ve domuz gribiyle mücadele sürecinde Sağlık Bakanlığı'nın çözüm ortağı olmuş. Dünya Bankası ve AB ile 20'ye yakın proje gerçekleştirmiş. Bebek ölümleriyle ilgili

Çalışmalarda yer almış. Yeni doğan bebeklerin hastane enfeksiyonlarından etkilenmemesi için ürettiği sistemi hastanelerimizin hizmetine sunmuş. Benzer bir çalışmayı kemoterapi hastalarına yönelik gerçekleştirmiş. Şimdi binlerce onkoloji hastasına hizmet veriyor.

Erol Çelik, küresel bir salgın olan koronavirüsün dünyayı kasıp kavurduğu bir dönemde, laboratuvar ortamına gerek kalmadan, 10 dakikada sonuç veren test kiti üretmiş. Hem Sağlık Bakanlığı hem de başta Almanya, İngiltere, İspanya, Yunanistan ve Finlandiya olmak üzere 20'yi aşkın ülke tarafından onaylanan test kitini ihraç ediyor. Günlük test kiti üretimi 120 bin. Bunun 100 bine yakını ihraç ediyor. Testlerin başarısı nedeniyle 20'ye yakın ülkeden talep olduğunu söylüyor. O nedenle kapasiteyi iki katına çıkarmaya çalışıyor. **Erol Çelik**'le konuşurken dikkatimi çeken bir nokta oldu. Sürekli olarak, “**Ar-Ge**” diyordu. Nedenini sordum. “**Bizim başarı hikâyemizin temelinde Ar-Ge yatıyor. Ar-Ge bizim hayatımızın bir parçası**” dedi.

Sanayi sitelerine gidin, teknokentleri ziyaret edin, orada **Erol Çelik** gibi başarı hikâyelerini göreceksiniz. **Erol Çelik**'in firmasından söz etmedim, marka vermedim. Çünkü yanlış anlaşılmaq istemem. Sadece zor coğrafyalardan gelip büyük başarılar imza atan insanların hikâyesine özel bir ilgi duyuyorum. Çünkü o topraklarda yetişen insanların da bunları rol modeli olarak almasını istiyorum.

Finansal tuzak

Esfender KORKMAZ

08 Aralık 2020

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Kasım ayı finansal yatırım araçlarının nominal ve reel getiri oranlarını açıkladı.

Mevduat brüt faizinin, TÜFE'ye göre aylık reel getirisi eksi 1,25 oldu. Eylül'den Eylül'e bir yıllık reel getiri oranı da yüzde eksi 1,34 oldu.

Brüt faizden mevduata 6 aya kadar yüzde beş, bir yıla kadar mevduata yüzde 3 stopaj uygulanıyor. Stopajı da düşersek mevduat sahibinin eline geçen faiz daha düşük kalacaktır.

Faiz politikası tek başına düzeltmez ama tek başına bozar. Kur şokunun ekonomik nedenlerinden birisi yabancı yatırım sermayesinin çıkması ise, bir diğer nedeni de tasarruflara verilen eksi reel faizdir. Eksi faizin baş sorumlusu Merkez Bankası, ikinci sorumlusu bankalardır.

Bankalar yüzde 15 fonlama maliyeti ile aldıkları fonların üstüne 6-7 puan ilave ederek, tüketiciye kredi veriyorlar. MB verilerine göre, güncel kredi faizi, tüketici kredilerinde yüzde 20,54 ve ihtiyaç kredilerinde yüzde 21,86'dır.

Üstelik bankalar, mevduat faizini yıllık üstünden kredi faizlerini aylık üstünden yapıyorlar. Aylık faiz belirsizliği daha çok artırıyor.

GÜNCEL FAİZ ORANLARI	
	YÜZDE
MB GÖSTERGE FAİZİ	15,00
AĞIRLIKLIL ORTALAMA FONLAMA MALİYETİ	14,99
MEVDUAT FAİZİ	14,59
TİCARİ KREDİLER	17,53
TÜKETİCİ KREDİLERİ	20,54
İHTİYAÇ KREDİLERİ	21,86

Kasım ayında TÜFE oranı yüzde 14 oldu. Yıl sonu 14,5 veya 15 olur. Bu şartlarda mevduat reel faizi ve devlet iç borçlanma senetleri reel faizi de eksi olur. 24 Aralık Merkez Bankası Para Politikası Kurulu kararları da ay sonu olduğu için reel faiz oranlarını etkilemez.

Devlet iç borçlanma senetlerinde eksi faiz bir ezberi daha bozar. Devlet iç borçlanma senetleri reel faizi eksi olunca, devlete borç verenler zararlı, devlet karlı çıkar. Eksi reel faiz bir yerde gizli vergi demektir. Söz gelimi DİBS'te yıllık reel faiz eksi 3,86 oldu. Bu demektir ki, devlete borç verenler satın alma gücü olarak devlete verdiği her 100 liraya karşılık 3 lira 86 kuruş eksik aldılar. **Bu 3 lira 86 kuruş gizli vergidir.** Demek ki devlet borç alırken hem para alıyor hem de gizli vergi alıyor. Şu sıralarda bütçe görüşmeleri varken, politikacılar bütçenin faiz yükünü konuşurken dikkatli olsunlar.

Kasım ayında, aylık bazda yalnızca BİST 100 endeksi, reel getiri sağladı. BİST 100 reel getiri oranı Kasımda yüzde 7,72 oldu. Yıllık reel getirisi ise yüzde 6,09 oldu.

Külçe altın Kasım ayında reel kayıp getirdi fakat yıllık bazda yüzde 54,49 oranı ile en yüksek reel getiriyi sağladı.

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI TÜFE'YE GÖRE REEL GETİRİ ORANI		
YATIRIM ARAÇLARI	KASIM AYI	YILLIK
MEVDUAT FAİZİ (BRÜT)	-1,25	-1,34
BİST 100 ENDEKSİ	5,72	6,09
DOLAR	-1,14	22,05
EURO	-0,65	30,62
KÜLÇE ALTIN	-3,22	54,49
DEVLET İÇ BORÇLANMA SENETLERİ	-1,04	-3,86

Yıllık reel getiri olarak ikinci sırada yüzde 30,62 yıllık getiri oranı ile Euro geliyor. Doların yıllık reel getirisi daha düşük yüzde 22,05 oldu. Bunun nedeni Euro'nun son bir yılda dolar karşısında değer kazanmasıdır. Mamafih Euro/ Dolar paritesi 2019 Kasım sonunda 1,1006 iken 2020 Kasım sonunda 1,1979 a yükseldi. Euro'nun değer kazanmasının nedeni Euro Bölgesi'nde ekonomik verilerin beklentilerden daha iyi çıkmasıdır.

Türkiye'nin faiz takıntısı, döviz kurlarının artmasına neden oldu. Kur artışları enflasyon ve halkın satın alma gücü olarak yoksullaşmasına yol açtı. Dün medyada "Asgari ücretli ithal malı almıyor. Ücret artışı ithalat talebini artırmaz." şeklinde bir yorum vardı. Bu yanlış bir tespittir. Çünkü yüzde 100 yerli malımız yok. Üretimde yüzde 40 oranında ithal girdi var. Her mal ithalat talebini artırıyor ve ayrıca bu fiyat artışından herkes aynı oranda etkileniyor.

Öte yandan kur artışının maliyeti bu kadarla da sınırlı kalmadı. MB kuru tutmak için rezervleri kullanınca portföy yatırımlarında da çıkış oldu. MB verilerine göre, Ocak-Eylül 9 ayda portföy yatırımlarında net çıkış 14 milyar 953 milyon dolar oldu. Hisse senetlerinden net çıkış 5 766 ve devlet iç borçlanma senetlerinde net satış 7 milyar 483 milyon dolar oldu.

Hukuk ve demokratik altyapının düzeleceği varsayımı altında kurları orta ve uzun dönemde tutmanın yolu, dışa bağımlı üretimi önlemektir. Ancak bir geçiş dönemi içinde reel faiz ve spekülatifte olsa yabancı sermayeye ihtiyaç vardır.

İbrahim Kahveci

Muhafazakâr devletçilik

Devlet nedir? Devlet kimin için vardır?

Tarih, devlet tartışması ile geçmiştir. Devlet anlayışının geçirmiş olduğu aşamaları dikkate almadan devlet tanımını da gerçekleştiremeyiz.

Bugün devlet kavramı varlığını Millet unsuruna dayandırma noktasına gelmiştir. Artık Millet için var olan bir kurumsal örgüt olarak devlet görülmektedir.

Ama devlet içinde kapsayıcılık özellikle milliyetçilik etkisi ile dar alanda kalabilmektedir. Buna bir de inanç ayrımcılığı eklendiğinde kapsayıcı bir devlet oluşturmak oldukça zor görülebilir.

Bugün birçok Avrupa ülkesinde bizim insanlarımız artık o ülkelerin vatandaşı olmuştur. Ama yine bizim ülkemizde kendi vatandaşlığı konusunda temel haklar problemi hala devam etmektedir.

Burada değinmek istediğim asıl mesele şudur. Özellikle dindar-muhafazakâr çevrelerde geçmiş yıllarda TC Devletine farklı bakılırdı. Kendilerinin olmayan devletin, gelirine katkıda bulunmak bile sıkça tartışılırdı.

Devlet kimindi?

Bu devlette muhafazakarların yeri neredeydi?

Küçük yaşlarda adeta bunalım geçirdiğim bir meseleydi bu tartışmalar.

***

08.12.2020

2007 yılında enflasyon endeksi 140,03 seviyesindeydi. 2020 yılı 11 ayı ortalamasında enflasyon endeksi 466,39'a ulaştı.

Bu endeksi neden veriyorum?

Eğer devlet enflasyon oranında bütçe genişlemesine gitmiş olsaydı;

2007 vergi gelirleri 152,8 milyar liradan 2020 yılında 509,0 milyar liraya yükselmesi gerekecekti. Oysa daha ilk 10 ayda devletin topladığı vergi gelirleri 655,4 milyar liraya yükseldi bile.

Hatta dikkatinizi çekerim, pandemi döneminde devlet dediğimiz Batı ülkeleri Milletinden daha az vergi alırken ve para dağıtırken, bizim devletimiz vergi gelirlerini artırmıştır.

2019 ilk 10 ayında 539,9 milyar lira vergi toplayan devletimiz,

2020 ilk 10 ayında 655,4 milyar lira vergi toplamıştır.

Türkiye'de Millet covid-19 ile mücadelesini enflasyonun da üzerinde bir vergi toplayarak sürdürmüş oldu.

Enflasyon %11,75

Vergi artışı %21,4

Hem de covid-19 salgınında.

Bu verileri dün CHP Milletvekili Aykut Erdoğan'ın açıklaması üzerinden vermiştik.

Burada tartışılması gereken nokta asıl AK Parti tabanının bakışıdır. Milletten çok daha fazla vergi toplanırken, devletin yakın tarihte görülmedik savurgan harcamalarına nasıl bakılıyor?

Mesela Milletin covid-19 nedeniyle işsiz kalması karşısında yardım yapılmayışına,

ekmek kuyruklarının alabildiğince yaygınlaşmasına,

evine parasız dönen anne ve babalara

08.12.2020

ne diyorlar?

Ödenen milyarlarca verginin 3-5 Hazine garantili müteahhide aktarılmasına aracılık eden bu devlet yönetimine nasıl bakıyorlar?

Yönetiminde ve doğrudan faydasında olmadıkları zaman vergi kaçırmayı bile hak gören bir kesimin, bugün devlet noktasındaki değişimi sosyolojik bir incelemeye değer niteliktedir.

Parti vasıtası ile dağıtılan kaynakların, yine parti imkanları ile evlatlara bulunan haksız işlerin Hak kavramı artık sorgulanmıyor bile.

Devlet bizim olunca;

Vergi de alabilir

Bağışta yapabilir

Ayrımcılıkta olabilir.

Acaba yeni haliyle devlet nedir?

Ya da inançsal temelde devlet ne ifade ediyor?

08 Aralık 2020, Salı

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Avrupa Birliği Zirvesi öncesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan uyarılar yaptı

Bizler vatandaşlar olarak bu hafta 10-11 Aralık Perşembe ve Cuma günleri yapılacak olan Avrupa Birliği Zirvesi'nde Türkiye aleyhinde yine ne dolapların döndürüleceğini merak ediyoruz. Açıkçası endişe etmiyoruz. Çünkü Cumhurbaşkanı Erdoğan yönetiminde bütün bu dolaplara ne cevaplar verildiğini defalarca gördük.

Cevap verildi

Son olarak Yunanistan'ın Girit'in güneydoğusunda askeri eğitim gerekçesi ile yayınladığı NAVTEX'e karşı Türkiye de bir NAVTEX yayınladı.

Ankara Yunanistan'ın Lozan'a ve uluslararası hukuka aykırı bir tutum sergilediğini ve Türk NAVTEX sahasını ihlal ettiğini kayıt altına almak için bunun yapıldığını duyurdu.

Sadece o cevap veriyor

Türkiye'nin uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarını kısıtlamak için çeşitli ülkeler başta Yunanistan ve Fransa olmak üzere dolaplar çevirirlerken, garip olan durum, Türkiye'deki muhalefet partilerinin bu durumları sessizce seyretmeleridir. Ve her seferinde Cumhurbaşkanı Erdoğan bu dolaplara karşı Türkiye'nin tepkisini en etkili biçimde seslendiriyor.

Korsan zihniyet

Cumhurbaşkanı Erdoğan dün de, Doğu Akdeniz Çalıştay'ında **"Tehdit ve şantajlara boyun eğmeyeceğimizi muhataplarımıza ilettik. Hakkımızı elimizden almaya çalışan korsan zihniyete karşı dik duruyoruz"** diye konuştu. Erdoğan ayrıca, Türkiye'nin Akdeniz'deki komşularına önemli bir çağrıda bulundu.

Kabul etmeyiz

Erdoğan'ın açıklamalarından öne çıkanlar şöyle:

"- Türkiye gibi, Akdeniz'in en uzun kıyı şeridinde sahip ülkesinin burada yaşanan gelişmeleri tribünden izlemesi mümkün değildir. Ülkemizin, Antalya sahillerine hapsetmeyi amaçlayan plan ve haritaları kabul etmeyeceğini açıkça dile getirdik."

İşbirliği teklifi

"- Ülkemiz, Doğu Akdeniz meselesinde asla gerilimden değil; barıştan, iş birliğinden, hakkaniyetten ve adaletin tesis edilmesinden yanadır. Başta Yunanistan olmak üzere Akdeniz'de komşumuz olan ülkeleri bu meseleyi sıfır toplamı bir olay olarak görmekten vazgeçmeye çağırıyorum. Herkesin hakkını koruyan bir formül bulabileceğimize inanıyorum."